

REDAKCJA NAUKOWA
PIOTR MISZTAŁ

RAPORT Z BADAŃ ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Analiza przestrzenna i interpretacja wyników

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

NAUKA DLA
SPOŁECZEŃSTWA

WPROWADZENIE

W warunkach rosnącej konkurencji między regionami o pozyskiwanie kapitału inwestycyjnego szczególnego znaczenia nabiera analiza atrakcyjności inwestycyjnej jednostek terytorialnych. Inwestycje stanowią jeden z najważniejszych czynników rozwoju gospodarczego regionów, wpływając zarówno na poziom zatrudnienia, jak i na dynamikę wzrostu gospodarczego oraz rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.

Atrakcyjność inwestycyjna regionu jest kategorią złożoną, obejmującą szeroki zestaw czynników ekonomicznych, społecznych, infrastrukturalnych i instytucjonalnych. Czynniki te determinują zdolność danego obszaru do przyciągania nowych inwestycji oraz utrzymywania działalności gospodarczej w warunkach konkurencji przestrzennej.

Celem niniejszego raportu jest analiza poziomu atrakcyjności inwestycyjnej województwa świętokrzyskiego oraz identyfikacja przestrzennego zróżnicowania potencjału inwestycyjnego w obrębie regionu. Raport stanowi uzupełnienie Mapy Atrakcyjności Inwestycyjnej Regionu Świętokrzyskiego i pozwala na pogłębioną interpretację wyników przedstawionych w formie kartograficznej.

W opracowaniu szczególną uwagę zwrócono na analizę czynników lokalizacji działalności gospodarczej oraz ich wpływ na przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej. Analiza została przeprowadzona zarówno w skali całego województwa, jak i w odniesieniu do jego podregionów.

TEORETYCZNE PODSTAWY ANALIZY ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ REGIONÓW

Problematyka lokalizacji działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw stanowi jedno z kluczowych zagadnień ekonomii przestrzennej, geografii ekonomicznej oraz nauk o rozwoju regionalnym. W literaturze przedmiotu atrakcyjność inwestycyjna regionów jest najczęściej interpretowana jako zdolność danego obszaru do przyciągania inwestycji poprzez oferowanie korzystnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Podstawy teoretyczne analizy lokalizacji działalności gospodarczej wywodzą się z klasycznych teorii lokalizacji. Jednym z pierwszych badaczy zajmujących się tą problematyką był Alfred Weber, który w swojej teorii lokalizacji przemysłu wskazał, że przedsiębiorstwa dążą do wyboru ta-

kiej lokalizacji, która minimalizuje koszty produkcji, w szczególności koszty transportu, pracy oraz koszty wynikające z efektów aglomeracji.

Rozwinięciem tej koncepcji były prace Waltera Christallera i Augusta Lösch'a, którzy zwrócili uwagę na znaczenie struktury rynku oraz rozmieszczenia ośrodków osadniczych. W ich ujęciu decyzje lokalizacyjne przedsiębiorstw zależą nie tylko od kosztów produkcji, lecz także od dostępu do rynku zbytu oraz pozycji regionu w systemie osadniczym.

Istotny wkład w rozwój teorii lokalizacji wniosła również koncepcja efektów aglomeracji zapoczątkowana przez Alfreda Marshalla. Według tej teorii koncentracja przedsiębiorstw w określonym obszarze prowadzi do powstawania zewnętrznych korzyści skali, takich jak dostęp do wyspecjalizowanej siły roboczej, rozwinięte sieci dostawców oraz przepływy wiedzy technologicznej.

Współczesne podejścia do analizy lokalizacji działalności inwestycyjnej uwzględniają tak-

że czynniki instytucjonalne oraz społeczne. Coraz większe znaczenie przypisuje się jakości instytucji publicznych, sprawności administracji oraz jakości życia w regionie. W warunkach gospodarki opartej na wiedzy istotną rolę odgrywają również takie czynniki jak dostęp do infrastruktury edukacyjnej, zaplecza badawczo-rozwojowego oraz kapitału ludzkiego.

W konsekwencji atrakcyjność inwestycyjna regionu jest kategorią wielowymiarową, której pomiar wymaga zastosowania syntetycznych metod analizy uwzględniających różnorodne czynniki lokalizacji działalności gospodarczej.

METODY POMIARU ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ REGIONÓW

Ocena atrakcyjności inwestycyjnej regionów stanowi przedmiot licznych badań prowadzonych zarówno przez instytucje publiczne, jak i ośrodki naukowe. W Polsce do najważniejszych analiz w tym zakresie należą badania realizowane przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową oraz Instytut Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

W badaniach tych stosowane są syntetyczne wskaźniki atrakcyjności inwestycyjnej oparte na zestawie zmiennych opisujących różne aspekty funkcjonowania gospodarki regionalnej. Zmienne te są następnie poddawane procesowi normalizacji i agregacji, co umożliwia ich porównywanie oraz klasyfikację regionów według poziomu atrakcyjności inwestycyjnej.

W analizach najczęściej uwzględnia się takie grupy czynników jak:

- dostępność transportowa,
- zasoby pracy,
- koszty pracy,
- chłonność rynku zbytu,
- poziom rozwoju infrastruktury gospodarczej,
- poziom rozwoju infrastruktury społecznej,
- poziom rozwoju gospodarczego,
- stan środowiska przyrodniczego,
- poziom bezpieczeństwa publicznego,
- aktywność władz regionalnych wobec inwestorów.

Wyniki analiz prezentowane są najczęściej w postaci rankingów lub klasyfikacji regionów według poziomu atrakcyjności inwestycyjnej.

CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Województwo świętokrzyskie położone jest w centralno-południowej części Polski. Region ten charakteryzuje się stosunkowo niewielką powierzchnią oraz umiarkowanym poziomem rozwoju gospodarczego w porównaniu z najbardziej rozwiniętymi regionami kraju.

Gospodarka województwa opiera się głównie na sektorze przemysłowym, usługowym oraz rolnictwie. Istotną rolę odgrywa również przemysł wydobywczy i materiałów budowlanych, który jest związany z bogatymi zasobami surowców mineralnych regionu.

Głównym ośrodkiem gospodarczym i administracyjnym województwa są Kielce. Miasto to pełni funkcję centrum usługowego, edukacyjnego oraz administracyjnego regionu. Na jego obszarze kon-

centruje się znaczna część działalności gospodarczej oraz instytucji otoczenia biznesu.

Jednocześnie region charakteryzuje się stosunkowo dużym udziałem obszarów chronionych przyrodniczo, co z jednej strony stanowi atut w kontekście rozwoju turystyki i rekreacji, z drugiej jednak może ograniczać możliwości lokalizacji niektórych inwestycji przemysłowych.

POZYCJA WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO W RANKINGACH ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Analizy atrakcyjności inwestycyjnej regionów w Polsce wskazują, że województwo świętokrzyskie należy do grupy regionów o relatywnie niskim poziomie atrakcyjności inwestycyjnej. W rankingu województw region ten zajmuje miejsce w dolnej części zestawienia, co wynika z kilku istotnych czynników.

Do najważniejszych barier rozwoju inwestycji w regionie należą:

- ograniczona dostępność transportowa,
- niewielki rynek zbytu,
- stosunkowo niski poziom rozwoju gospodarczego,
- słabo rozwinięta infrastruktura gospodarcza.

Jednocześnie region posiada pewne atuty, takie jak relatywnie niski poziom przestępczości, stosunkowo niskie koszty pracy oraz korzystny stan środowiska naturalnego.

ZRÓŻNICOWANIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ PODREGIONÓW

W obrębie województwa świętokrzyskiego wyróżnia się dwa podregiony statystyczne:

- podregion kielecki
- podregion sandomiersko-jędrzejowski

Analiza wskazuje na wyraźne zróżnicowanie poziomu atrakcyjności inwestycyjnej między tymi obszarami.

PODREGION KIELECKI

Podregion kielecki charakteryzuje się relatywnie wyższym poziomem atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu z pozostałą częścią regionu. Wynika to przede wszystkim z obecności ośrodka regionalnego Kielc oraz większej koncentracji infrastruktury gospodarczej i społecznej.

Do najważniejszych czynników sprzyjających rozwojowi inwestycji w tym obszarze należą:

- większe zasoby pracy,
- rozwinięta infrastruktura usługowa,
- dostęp do instytucji administracyjnych i edukacyjnych,
- relatywnie dobra dostępność komunikacyjna.

Jednocześnie rozwój przemysłu w podregionie ogranicza duży udział obszarów chronionych przyrodniczo oraz niewystarczająca podaż terenów inwestycyjnych.

PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI

Podregion sandomiersko-jędrzejowski należy do obszarów o najniższej atrakcyjności inwestycyjnej w Polsce. Główne bariery rozwoju inwestycji w tym obszarze to:

- niska dostępność transportowa,
- ograniczone zasoby pracy,
- słabo rozwinięta infrastruktura gospodarcza,
- niski poziom urbanizacji.

W rezultacie region ten przyciąga znacznie mniej inwestycji niż bardziej rozwinięte części kraju.

INTERPRETACJA WYNIKÓW MAPY ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Mapa atrakcyjności inwestycyjnej województwa świętokrzyskiego przedstawia przestrzenne zróżnicowanie potencjału inwestycyjnego w regionie. Analiza mapy wskazuje na koncentrację najwyższych wartości atrakcyjności inwestycyjnej w centralnej części województwa, w obszarze oddziaływania Kielc.

Wraz z oddalaniem się od ośrodka regionalnego obserwuje się stopniowy spadek poziomu atrakcyjności inwestycyjnej. Zjawisko to wynika z koncentracji infrastruktury transportowej, instytucji otoczenia biznesu oraz kapitału ludzkiego w największych ośrodkach miejskich.

Istotnym czynnikiem wpływającym na rozmieszczenie inwestycji jest również układ sieci transportowej, w szczególności przebieg głównych szlaków komunikacyjnych.

WNIOSKI

Na podstawie przeprowadzonych analiz można sformułować następujące wnioski:

Województwo świętokrzyskie należy do regionów o stosunkowo niskim poziomie atrakcyjności inwestycyjnej w Polsce.

W regionie występuje wyraźne zróżnicowanie przestrzenne potencjału inwestycyjnego.

Najwyższy poziom atrakcyjności inwestycyjnej koncentruje się w podregionie kieleckim.

Podregion sandomiersko-jędrzejowski charakteryzuje się bardzo niskim poziomem atrakcyjności inwestycyjnej.

Kluczowe bariery rozwoju inwestycji w regionie związane są z niedostateczną infrastrukturą transportową oraz ograniczoną bazą gospodarczą.

Jednocześnie region posiada potencjał rozwojowy wynikający z korzystnego stanu środowiska naturalnego, relatywnie niskich kosztów pracy oraz możliwości rozwoju turystyki i usług.

REKOMENDACJE DLA POLITYKI REGIONALNEJ

W celu zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej województwa świętokrzyskiego wskazane jest podjęcie działań w kilku kluczowych obszarach:

- rozwój infrastruktury transportowej,
- zwiększenie podaży terenów inwestycyjnych,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej,
- rozwój infrastruktury innowacyjnej i badawczo-rozwojowej,
- wzmacnianie współpracy między sektorem nauki i biznesu.

Realizacja tych działań może przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności regionu oraz poprawy jego pozycji w rankingach atrakcyjności inwestycyjnej.

BIBLIOGRAFIA

Godlewska-Majkowska, H. (red.). *Atrakcyjność inwestycyjna regionów i jej wewnątrzregionalne zróżnicowanie*. Warszawa: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, 2012.

Godlewska-Majkowska, H. (red.). *Atrakcyjność inwestycyjna regionów jako uwarunkowanie przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*. Warszawa: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, 2011.

Godlewska-Majkowska, H. *Atrakcyjność inwestycyjna Polski a kształtowanie lokalnych i regionalnych specjalizacji gospodarczych*. Warszawa: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, 2009.

Godlewska-Majkowska, H. *Atrakcyjność inwestycyjna polskich regionów. W poszukiwaniu nowych miar*. Warszawa: Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, 2008.

Kalinowski, T. *Atrakcyjność inwestycyjna regionów*. Gdańsk: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, 2005.

Strzelczyk, R. *Metody pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza SGH 2014.

Szultka, S. (red.). *Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski*. Gdańsk–Warszawa: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową oraz Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, 2016.

Zarębski, P. *Metody oceny atrakcyjności inwestycyjnej regionów*. W: H. Godlewska-Majkowska (red.), *Atrakcyjność inwestycyjna regionów i jej wewnątrzregionalne zróżnicowanie*. Warszawa: SGH, 2012.

© copyright by editor & ArchaeGraph

ISBN: 978-83-68410-74-7

Publikacja dofinansowana
ze środków budżetu państwa w ramach programu
Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II”
nr projektu NdS-II/SP/0488/2024/01, kwota dofinansowania i całkowita
wartość projektu 259.800 zł.

**Ministerstwo
Edukacji i Nauki**

**NAUKA DLA
SPOŁECZEŃSTWA**

Wersja elektroniczna dostępna na stronie internetowej wydawcy:

www.archaeograph.pl

ARCHAEGRAPH
Wydawnictwo Naukowe

ŁÓDŹ-RADOM 2026

ISBN 978-83-68410-74-7

